

Діденко Ю.П.

Студентка 1-го курсу факультету соціології та права
НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Мороховська Н.С., к. філос. н., доцент, ФСП
НТУУ «КПІ»

Перспективи відносин між Україною та Європейським Союзом

Минуло більше десятиліття від того часу, коли Україна офіційно задекларувала прагнення інтегруватися з Євросоюзом. Це не дивно, адже багатьох українців приваблюють кращі умови життя, вільний рух між країнами ЄС, один з найбільших у світі ринків праці. Євроінтеграція означає також поглиблення культурних зв'язків, демократії і поваги до прав людини, зміцнення національної та громадянської безпеки.

Розширення Євросоюзу з 2004 року дало початок історичним змінам в ЄС у географічній, політичній й економічній сферах. Але всупереч українським очікуванням, воно не сприяло євроінтеграційним амбіціям України, якій разом з іншими сусідніми державами (Білорусь, Грузія, Молдова та більш далекі Азербайджан та Вірменія) було запропоновано Європейську політику сусідства, що передбачає максимальне наближення до ЄС, окрім членства. Також це розширення дало Європейському Союзу та Україні можливість виробити більш тісні взаємовідносини, що виходять за рамки звичайної співпраці, в напрямі поступової економічної інтеграції і поглиблення політичної співпраці.

Варто зазначити, що Україна стала першою країною СНД, що в 1994 р. підписала Угоду про партнерство і співробітництво (УПС) з ЄС, і стала 37-ю країною-членом Ради Європи 9 листопада 1995 р.

Статтею 1 Угоди «Про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами» було встановлено Партнерство між Співтовариством і його державами-членами з одного боку та Україною з іншого боку[1]. Пріоритетними сферами співпраці зазначалися: охорона праці; фінансові послуги; митне право; законодавство про компанії; банківське право; охорона здоров'я та життя людей, тварин, рослин; довкілля; бухгалтерський облік компаній; податки; інтелектуальна власність; правила конкуренції; державні закупівлі; захист прав споживачів; технічні правила і стандарти; транспорт; енергетика, включаючи ядерну[2].

А вже будучи дійсним членом ЄС, Україна матиме змогу залучитися до Спільної європейської політики безпеки та оборони (СЄПБО), яка гарантуватиме Україні державний суверенітет і територіальну недоторканість. Петербургська декларація 1992 р. зазначила готовність країн-членів Євросоюзу створити підрозділи з усіх підконтрольних їм збройних сил для розв'язання військових завдань, які включають гуманітарні та рятувальні операції, завдання з підтримки миру та застосування збройних сил для врегулювання кризових ситуацій[3].

Україна, якщо стане рівноправним членом Європейської спільноти, буде приймати активну участь у формуванні механізмів нової міжнародної антитерористичної політики та європейської колективної безпеки. Водночас, у процесі зближення України з Європейським союзом неминуче діятимуть і негативні фактори. Серед них: неспроможність нести фінансовий тягар внесків до ЄС; зростання конкуренції з боку успішних фірм країн-членів Євросоюзу у процесі лібералізації[4]. Матиме місце й часткова втрата суверенітету. Хоча ЄС передбачає багато переваг для своїх країн-членів, мешканці інтегрованих країн побачили у цьому небезпеку для своєї національної самобутності. Проведені майбутніми членами ЄС до ратифікації Маастрихтського договору референдуми про вступ до Євросоюзу яскравий тому доказ.

До того ж, між Великою Британією, Німеччиною та Францією продовжується негласне суперництво за позицію лідера. Італія та Іспанія, в свою чергу, беруть курс на входження до „ліги грандів” Євросоюзу, а невеликі країни мріють зміцнити свій статус. В ЄС досі не створено єдиної концепції майбутнього розвитку інтеграційного процесу. Це все створює

невизначеність у подальшому існуванні Євросоюзу, місця та ролі України в ньому, подальших перспектив політичного становища та стану економіки.

ЄС та Україна у 2014 році підписали Угоду про Асоціацію, що ознаменувало початок нового етапу у розвитку відносин між Україною і Євросоюзом, маючи на меті економічну інтеграцію та політичну асоціацію. Загальний обсяг Угоди налічує близько 1000 сторінок тексту з 43 додатками та 3 протоколами, що регламентують торгові правила по окремих групах товарів, а також умови «надання допомоги у митних справах та принципи участі України в програмах ЄС».

Підписання політичної частини Угоди між Україною та Євросоюзом є, безумовно, важливою подією як для внутрішньополітичного розвитку, так і у відносинах з ЄС. Водночас слід реально оцінювати масштаб та значення підписаного, а також чітко визначити подальші кроки, насамперед, у процесі імплементації Угоди[5].

Список використаних джерел:

1. Про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами: Угода підписана 14 червня 1994 р., набрала чинності 01 березня 1998 р. // [електронний ресурс] режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/998_012
2. Угода Україна-ЄС буде спрямована на євроадаптацію українського законодавства. За інформацією прес-служби Міністерства юстиції України // Юридичний журнал. – 2006. – № 12 // [електронний ресурс] режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2512>
3. Аракелян М. Р. Право Європейського Союзу : підручник / М. Р. Аракелян, М. Д. Василенко. – О. : Фенікс, 2012. – 390 с.
4. Європейський Союз і Україна: особливості взаємовідносин на сучасному етапі. – Х. : Оберіг, 2012. – 76 с.
5. Влялько І. Проект Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом: аналіз положень щодо створення зони вільної торгівлі // Віче : Теорет. і громадсько-політ. журнал . 1999-. - 2013. - № 22 (листопад). С. 9-12.